

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/358/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312217803
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2312217803.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Z. U., rod. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. č. XXX, zastúpená Čibrik & Blazsek, advokátska kancelária s.r.o., Hlavná 14, Šaľa, proti žalovaným: 1. S. U., s.r.o., Mladých budovateľov 2, X. X., 2. I. group, a.s., O. 5, Z., obaja zastúpení KUBINEC&PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., námestie SNP č. 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO 368 515 74, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Kubinec, PhD., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie oboch žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 10C/202/2012 - 9 zo dňa zo dňa 7. augusta 2012 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému v I. rade nariadil zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v Katastrálnom území Kajal, vedenej Správou katastra Galanta, na LV č. XXX k rodinnému domu súpisné číslo 153 a k C parcelám 233/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 495 m², parcela č. 233/2 - záhrady vo výmere 134 m² a žalovanému v 2. rade zakázal s predmetom dražby nakladať a od dražby nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Kajal, vedenej Správou katastra Galanta na LV č. XXX a to k rodinnému domu súpisnému číslu 153 a k C parcelám č. 233/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 495 m² a parcela č. 233/2 - záhrady vo výmere 134 m² upustiť v zmysle § 19 ods. 1 písm. h/ zákona č. 527/2002 Z.z. a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súd uložil navrhovateľke, aby v lehote do 30 dní odo dňa doručenia uznesenia, podala na tunajšom súde žalobu na určenie neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie pohľadávky z úverovej zmluvy o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov č. 910 300 zo dňa 9.12.1991 alternatívne na určenie výšky pohľadávky, ktorá je zabezpečená Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie pohľadávky z úverovej zmluvy o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov č. 910 300 zo dňa 9.12.1991, ak žaloba nebude podaná v uvedenej lehote predbežné opatrenie zanikne.

V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že v samotnom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí žalobkyňa predložiť dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jej hmotnoprávny nárok na veci samej. Osvedčenie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, to znamená nie všetky rozhodujúce skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Súd pri nariadení predbežného opatrenia poskytne dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu že skutočný stav veci nie je náležite zistený a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. To znamená, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Dôvodom podania návrhu na nariadenia predbežného opatrenia, ktoré spočíva v nariadení žalovanému v I. rade zdržať sa výkonu záložného

práva na bližšie špecifikovaných nehnuteľnostiach a žalovanému v 2. rade zákazu s predmetom dražby nakladať a od dražby nehnuteľností upustiť až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že spolu s nebohým manželom Z. U., uzatvorili so Slovenskou štátnou sporiteľňou, Mestskom pobočkou v Galante dňa 9.12.1991 úverovú zmluvu na poskytnutie úveru v sume 550 000,-Kčs a súčasne zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie pohľadávky z uvedenej úverovej zmluvy na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 132. Slovenská konsolidačná a.s. ako subjekt, na ktorý Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28.6.2000 s účinnosťou od 30.6.2000 pohľadávku previedla na žalovaného v I. rade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.2.2012. Žalovaný v I. rade žalobkyni dňa 12.7.2012 oznámil výkon záložného práva, pričom pohľadávku špecifikoval na sumu 40 368,77 eura tak, že istina predstavuje 20 853,79 eura, bežný úrok 8 954,31 eura a sankčný úrok 10 560,67 eura. Ak však prepočítame sumu 550 000,-Kčs konverzným kurzom dostaneme sumu 18 256,65 eura, čo nekorešponduje s uplatneným nárokom. Zároveň ju vyzval, aby v lehote 30 dní pohľadávku uhradila v opačnom prípade pristúpi k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Prípisom zo dňa 11.7.2012 vyzval žalovaný v 2. rade žalobkyňu o poskytnutie súčinnosti pri ohliadke predmetu záložného práva, ktorá sa má uskutočniť dňa 6.8.2012 o 15,00 hod. Žalobkyňa považuje Úverovú zmluvu a Zmluvu o zriadení záložného práva za neplatné, pretože v zmysle ust. čl. 9 ods. 2 Úverovej zmluvy je dohodnuté, že záložné právo sa zriaďuje na pohľadávky /vrátane príslušenstva/ až do celkovej výšky 550 000,-Kčs. V zmysle čl. 5 Záložnej zmluvy zmluva sa uzatvára na zabezpečenie záväzku klienta s príslušenstvom vo výške 550 000,-Kčs. Podľa názoru žalobkyne tieto ustanovenia nie sú dostatočne určité a teda právne úkony sú absolútne neplatné. Žalobkyňa považovala pohľadávku žalovaného v I. rade za premlčanú, teda ak by zo strany žalovaného v I. rade došlo k súdnemu vymáhaniu pohľadávky, táto by v dôsledku námietky premlčania nemohla byť priznaná. Poukazujúc na ust. § 76 ods. 4 OSP sa súd prvého stupňa stotožnil so skutkovými a aj právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ďalšie dôvody neuvádzal. V závere konštatoval, že bez tejto úpravy pomerov účastníkov by žalobkyni hrozilo ohrozenie jej práv, pretože zo strany žalovaných je predpoklad realizácie dražby a v takomto prípade by vznikli ďalšie spory medzi účastníkmi.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonnej lehote podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade. Uviedli, že sa nestotožnili so súdom uvádzanými dôvodmi nariadenia predbežného opatrenia. K tvrdeniu žalobkyne o absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov a zmluvy o zriadení záložného práva z dôvodu, že nie sú dostatočne určité, uviedli, že konštatovanie o absolútnej neplatnosti zmlúv je len všeobecné, chýba odkaz na konkrétne ustanovenie Občianskeho zákonníka. Obsah záložnej zmluvy je dostatočne určitý a umožňuje bez akýchkoľvek problémov určiť rozsah záväzku žalobkyne, a to najmä ak sa vykladá v spojení s úverovou zmluvou. Za použitia výkladových pravidiel obsiahnutých v § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka možno bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru, že predmetné záložné právo zabezpečuje pohľadávku žalovaného v 1. rade v celom rozsahu, teda vo výške 18.256,66 eura s príslušenstvom. K tvrdeniu, že pohľadávka je premlčaná uviedli, že na zmluvu o úvere nemožno použiť právnu úpravu premlčania v Občianskom zákonníku, nakoľko Obchodný zákonník obsahuje komplexnú úpravu premlčania. Zo strany žalobkyne ešte v roku 2012 došlo k čiastočným plneniam, ktoré v zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka mali účinky uznania nezaplatenej časti dlhu. Tvrdenia žalobkyne o potrebe dočasnej úpravy pomerov z dôvodu predpokladanej realizácie stavebných úprav nehnuteľnosti označili ako rozporné so skutočnosťou. Tiež uviedli, že v návrhu chýba konkrétne špecifikovaná ujma, ktorá by mohla žalobkyni vzniknúť. Ani skutočným vykonaním dražby by nemohla žalobkyni vzniknúť ujma, nakoľko má právo podať žalobu o určenie neplatnosti dražby. Ani vykonaním dražby by nemohlo dôjsť k vysťahovaniu žalobkyne a muselo by nasledovať konanie o vypratanie nehnuteľnosti. V predmetnej veci nemohlo ísť o bezprostrednú ujmu, nakoľko ku dňu podania návrhu nebol stanovený termín konania dražby a žalovaný mal pred jeho stanovením v úmysle predložiť žalobkyni návrh na urovanie a dohodu o splátkach dlžnej sumy. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahuje podľa žalovaných zjavné vady, v dôsledku ktorých sa konajúci súd nemohol stotožniť s návrhom a využiť možnosť vydať skrátené odôvodnenie. Urobil tak napriek tejto skutočnosti a tým odňal žalovaným možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody žiadali napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne a žalovaným priznal trovy konania.

Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaných nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou - podal ho včas účastník konania (§ 201, 204 OSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), a to v zákonom stanovenej lehote (§ 204 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Senát toto rozhodnutie vydal s výsledkom hlasovania s pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 10C/202/2012 bolo nariadenie predbežného opatrenia o zákaze žalovaných nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a žalovanému v I. rade nariadil zdržať sa výkonu záložného práva a žalovanému v 2. rade sa zakázal s predmetom dražby nakladať a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Predbežné opatrenia sú „inštitútmi“ procesného práva, ktorých základným zmyslom je ochrana osvedčeného práva v presne vymedzených prípadoch. Chráni sa právo, ktoré je ohrozené alebo ohrozované v dôsledku hmotno-právnych úkonov alebo nečinnosti nositeľa povinnosti zodpovedajúcej tomuto právu, prípadne v dôsledku určitých stavov pôsobiacich objektívne. Nariadenie procesného zabezpečenia predpokladá nemožnosť okamžitej definitívnej ochrany meritórných rozhodnutí súdu (porovnaj Ján Mazák - Zabezpečovacie prostriedky v civilnom procese, IURA EDITION 1997, strana 21).

Zo samotného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pri dokazovaní. Predpokladom však je, aby došlo k osvedčeniu aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že hrozí nebezpečie bezprostrednej ujmy.

Žalobkyňa sa domáha súdnej ochrany formou vydania predbežného opatrenia a vyriešenia sporu o veci samej s poukazom na to, že spolu s nebohým manželom Z. U., nar. 20.3.1949, zomrelým 14.5.1997 uzatvorili so Slovenskou štátnou sporiteľňou, Mestskom pobočkou v Galante dňa 9.12.1991 úverovú zmluvu na poskytnutie úveru v sume 550.000,-Kčs a súčasne zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie pohľadávky z uvedenej úverovej zmluvy na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 132. Slovenská konsolidačná a.s. ako subjekt, na ktorý Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28.6.2000 s účinnosťou od 30.6.2000 pohľadávku previedla na žalovaného v I. rade. Žalovaný v I. rade žalobkyňu dňa 12.7.2012 oznámil výkon záložného práva, pričom pohľadávku špecifikoval na sumu 40.368,77 eura, pričom istina predstavuje 20.853,79 eura, bežný úrok vo výške 8.954,31 eura a sankčný úrok vo výške 10.560,67 eura. Zároveň ju vyzval, aby v lehote 30 dní pohľadávku uhradila v opačnom prípade pristúpi k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Prípisom zo dňa 11.7.2012 vyzval žalovaný v 2. rade žalobkyňu o poskytnutie súčinnosti pri ohliadke predmetu záložného práva, ktorá sa má uskutočniť dňa 6.8.2012 o 15,00 hod. Žalobkyňa napáda platnosť Úverovej zmluvy a Zmluvy o zriadení záložného práva, pretože v zmysle ust. čl. 9 ods. 2 Úverovej zmluvy je dohodnuté, že záložné právo sa zriaďuje na pohľadávky /vrátane príslušenstva/ až do celkovej výšky 550 000,-Kčs. V zmysle čl. 5 Záložnej zmluvy zmluva sa uzatvára na zabezpečenie záväzku klienta s príslušenstvom vo výške 550 000,-Kčs. Podľa názoru žalobkyne tieto ustanovenia nie sú dostatočne určité a teda právne úkony sú absolútne neplatné. Nakoniec žalobkyňa v návrhu uvádzala, že pohľadávka žalovaného v I. rade je premlčaná. Ak by zo strany žalovaného v I. rade došlo k súdnemu vymáhaniu pohľadávky, táto by v dôsledku námietky premlčania nemohla byť priznaná.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením súdu prvého stupňa i s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukazuje.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd k odôvodneniu vecne správneho napadnutého uznesenia a k odvolacím dôvodom odvolateľa dodáva:

Hlavnou funkciou predbežného opatrenia je zabezpečovacia funkcia, ktorá sa prejavuje v najmä tým, že predbežné opatrenie má schopnosť zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli nastať do rozhodnutia vo veci samej. Dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasného upravenia pomerov účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu buď očakávaného alebo už existujúceho, ale ešte nevykonateľného rozhodnutia.

Predbežné opatrenie súd nariadi na návrh, ktorý musí obsahovať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a čoho sa navrhovateľ mieni domáhať vo veci samej. Zákon umožňuje súdu rozhodnúť o predbežnom opatrení aj bez toho, že by si vyžiadal vyjadrenie ostatných účastníkov konania. Toto ustanovenie na jednej strane umožňuje, aby ochrana poskytovaná prostredníctvom predbežného opatrenia bola náležitá a bezodkladná, na druhej strane sa však vyžaduje, aby v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia boli riadne uvedené všetky skutočnosti svedčiacie o opodstatnenosti a potrebe nariadenia predbežného opatrenia. Aj keď súd nemusí žiadať o vyjadrenie ostatných účastníkov konania, nemôže ani rozhodnúť len na základe tvrdení žalobcu, bez zistenia aspoň základných skutočností, ktoré nasvedčujú tomu, že nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana predbežným opatrením, je pravdepodobný a že obava zo zmarenia výkonu rozhodnutia je reálna.

Musí preukázať existenciu hroziacej ujmy, teda že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť ujma značná, závažná a dokonca neodstrániteľná a obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, musí byť podložená aspoň nejakým dôkazom, ktorý by túto obavu aspoň v minimálnej miere potvrdzoval.

Odvolací súd má v zhode s názorom súdu prvého stupňa bezprostredne hroziacu ujmu za preukázanú. Žalovaný v I. rade žalobkyňu dňa 12.7.2012 oznámil výkon záložného práva, zároveň ju vyzval, aby v lehote 30 dní pohľadávku uhradila, v opačnom prípade pristúpi k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Prípisom zo dňa 11.7.2012 vyzval žalovaný v 2. rade žalobkyňu o poskytnutie súčinnosti pri ohliadke predmetu záložného práva, ktorá sa má uskutočniť dňa 6.8.2012 o 15,00 hodine.

Ak by žalobkyňa nepodala návrh na nariadenie predbežného opatrenia je tu reálna obava, že žalovaný v 1. rade by začal s výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby - v prípade následného určenia súdom vo veci samej (žalobkyňa podala návrh vo veci samej v súdom stanovenej lehote), že zmluva o záložnom práve je neplatná resp. zabezpečuje pohľadávku v nižšej výške ako tvrdí žalovaný, by žalobkyňa vznikla závažná ujma, nakoľko nehnuteľnosti by už boli vlastníctvom vydražiteľa (momentom príklepu), žalobkyňa by musela podať žalobu o určenie neplatnosti dražby, rovnako by bola zbytočne ohrozená právna istota vydražiteľa.

Podmienkami dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, sa má na mysli preukázanie vecnej legitímácie a tiež skutočnosti, že nejde o šikanózne alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Už v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobca musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej, žalobca má dôkaznú povinnosť, pokiaľ ide o skutočnosti preukazujúce, že je daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, a povinnosť tvrdenia, čo sa týka skutočností odôvodňujúcich navrhované predbežné opatrenie. Skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia

musia nasvedčovať tomu, že nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana predbežným opatrením, je pravdepodobný.

Žalobkyňa dôvodnosť nároku vo veci samej preukazuje dvomi tvrdeniami - že zmluva o záložnom práve je neplatná a že pohľadávka je premlčaná. Ak sa záložná zmluva považuje za absolútne neplatnú z dôvodu, že ustanovenia zmluvy sú neurčité, rovnako ako o alternatívnom určení výšky pohľadávky, ktorá je zabezpečená zmluvou o zriadení záložného práve, o tomto možno konať a rozhodnúť len v sporovom konaní vo veci samej.

V prípade, ak by predbežné opatrenie nebolo nariadené, prebehla by dražba a žalovaný v 1. rade by sa uspokojil z predmetu zálohu vo výške ním požadovanej od žalobkyne(40.368,77 eura), a ak by v súdnom konaní by bolo určené, že pohľadávka bola zabezpečená len do výšky 550.000 Kčs (v prepočte na eurá 18.256,65), žalobkyni by bola spôsobená ujma, musela by sa súdnou cestou domáhať vydania zvyšku, ktorý žalovanému v 1.rade ako záložnému veriteľovi nepatrí, rovnako by bola poškodená tým, že v prípade nižšej výšky zabezpečenej pohľadávky by dražbe mohla predísť výplatou zabezpečeného dlhu.

Žalobkyňa ako druhý dôvod uviedla premlčanie pohľadávky (dátum splatnosti bol 16.11.1995) a v zmysle § 100 ods. 2 OZ i záložné právo sa premlčuje, nie však skôr ako pohľadávka. Aj toto je dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, pretože žalobkyňa tvrdí, že záložné právo je premlčané, ak by to tak bolo, výkonom záložného práva by jej vznikla ujma, táto skutočnosť nie je jednoznačná, je potrebné vykonať dokazovanie vo veci samej, či záložné právo nie je premlčané (viď predmet konania v rozsudku NS SR 1 Cdo/71/2010).

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nariadenie predbežného opatrenia v danej veci je dôvodné, pretože žalobkyni by vykonaním dražby nehnuteľností mohla vzniknúť ujma značná, dokonca neodstrániteľná, pričom jej návrh vo veci samej nemožno považovať za zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, a teda nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana je pravdepodobný.

Odvolací súd preto nezistil žiadne dôvody k tomu, aby odvolaniu žalovaných priznal úspech a tak napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

O trovách tohto konania bude podľa § 145 Občianskeho súdneho poriadku rozhodnuté v rozhodnutí o veci samej a len tomu účastníkovi, ktorý bude vo veci samej úspešný, možno priznať aj náhradu trov predbežného opatrenia.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.